

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

NOORTEVALDKONNA TÖÖTAJASKONNA KVALIFIKATSIOONINÕUETE TÖÖRÜHM

VI TÖÖRÜHMA KOHTUMINE

23. jaanuar 2025

Osalejad: Airi Park, Birgit Lukk, Meeli Pärna, Regina Suik, Joanna Kurvits, Petrik Saks, Diana Leenurm, Birgit Villum, Kadi Laaneots, Reet Kost, Katrin Markii, Indrek Visnapuu

Töörühma järgselt on lisatud Helene Kristine Viita, Tanja Dibou ja Irma Väre seisukohad.

Kokkuvõtte koostasid Joanna Kurvits ja Petrik Saks DD StratLabist.

VAHEPEALSED ARENGUD JA UUDISED

Tutvuti uue EOK esindaja Indrek Visnapuuga, kellega koos kohtusid Airi ja DD StratLabi Kultuuriministeeriumi spordinõunikuga. Selgus, et praegu on spordivaldkonnas toimumas muudatused nii EOK-s, Kultuuriministeeriumis kui ka Spordikoolituse ja Teabe Sihtasutuses, mistõttu on keeruline valdkonna arutelusid pidada.

Airi teavitas, et noorsootöö seaduse VTK ei liigu hetkel planeeritud ajaplaanis. Ka meie protsessis tuleb arvestada, et igasuguste uute kohustuste võtmises on hetkel keeruline konsensuslikult erinevate osapooltega kokku leppida. Töörühma ettepanekutest oli plaan informeerida HTM juhtkonda juba praeguses etapis, kuid nende arengute valguses ootab Airi ära lõpliku ettepaneku, et koos võimalike kvalifikatsiooninõuetega saaks tutvustada ka finantsplaani ja planeeritavat üleminekuaega, mis tulevad töörühmas arutelule järgmistel kohtumistel. Samuti võiks kaaluda töörühm lisaks sõnastada alternatiivsed ettepanekuid madalamate nõuetega, millega oleks töörühm ka pardal kui esialgne ettepanek ei peaks sobima.

Joanna rõhutas, et igal juhul on ühiselt ettepanekutes konsensusele jõudmine parim ja tugevam samm selleks, et kvalifikatsiooninõueteni jõuda. Kadi (EANK) lisas, et kokku lepitud nõuded saab EANK huvikaitse seisukohtadena üle võtta. Samuti lisati, et huvikaitse nõuete seadmise toetamiseks on nüüd veel olulisem.

KUTESÜSTEEMI ÜLEVAADE

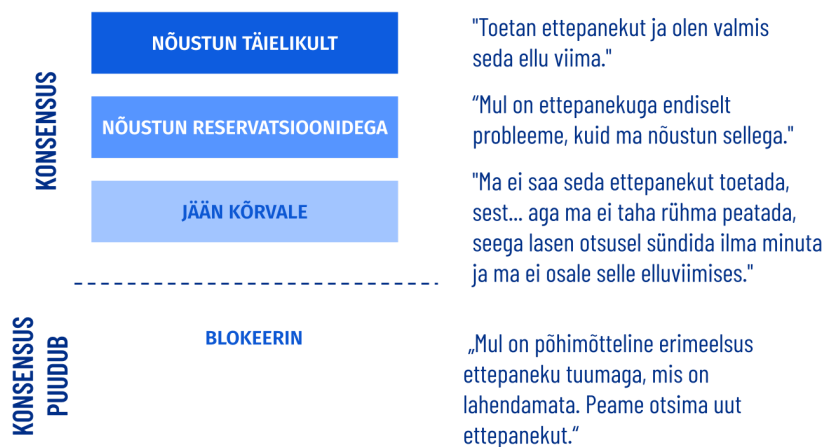
Joanna (DD StratLab) tegi ülevaate Eesti kvalifikatsiooniraamistikust ning kutsestandarditest. Töörühmale olulisemad teadmised olid:

- [EKR tasemete kirjeldused](#) määravad, et tase 5 kutsega spetsialist viib tööd läbi individuaalselt.
- Kui võrrelda valdkonna kutsestandardeid, siis kõik kutsestandardid sõnastavad samuti, et tase 5 spetsialist viib tööd individuaalselt läbi.
- Kõrgema kui tase 5 kutsenõude seadmine seega oleks vastuolus kvalifikatsiooniraamistikuga.
- Kuigi õpetaja kutse algab tase 7-st, on see valdkonnas erandlik. Kõrgemate nõuete seadmiseks oleks vaja kõigi kutsekogukondade ja KOVidega jõuda kokkuleppeni.

KVALIFIKATSIOONINÕUETE ETTEPANEKUD

Lepiti kokku seisukohtade esitamise viisid töörühmaga ning et puuduvate töörühma liikmetega pörgatame seisukohad läbi enne tagasiside avalikustamist.

Mida tähendab meile konsensus?

Täpsustasime, et Airi (HTM) jääb seisukohtade esitamisest kõrvale, kuna ta ei saa esindada HTM-i terviklikku seisukohta.

Algsed ettepanekud olid töörühmale ette saadetud selliselt, kuidas eelmistes töörühma kohtumistes need kokku lepidi. Edasi on jäädvustatud, kuidas töörühm ettepanekuid täiendas ning millised olid töörühma liikmete olulisemad seisukohad.

Noorteühingute juhtide ning noorteühingute vabatahtlike nõuete ettepanek

Noorteühingute kaasamistöötüba toimub 11. veebruaril. Ettepanek on, et töörühm annab noorteühingutele endile otsustusõiguse seada nõuete ettepanekud noorteühingute juhtidele ja noortega otsekontaktis tegevusi läbiviivatele vabatahtlikele ja töötajatele.

Kuid tööühmal on järgnevad ootused, millega tuleb ettepaneku osas arvestada:

- Rollid, kellele nõuded kehtivad, tuleb selgelt defineerida. Kaaluda ka täpsustamist, kas seada nõuded konkreetsetele rollidele või laiemalt tegevustele, kus on otsekontakt noortega.
- Eeldatakse, et ka noorteühingud järgivad lastekaitseseadust lastega töötavate isikutena ning järgivad lastega töötamise piiranguid.
- Tegevustes, mida alaealised viivad teistele alaealistele läbi on olemas täiskasvanud vastutaja.
 - Irma ja Tanja ettepanek on ka kaalutleda, kas saab seada, et alaealised töötavad kvalifitseeritud töötaja järelevalve ja juhendamise all.
- Kaaluda varianti riiklikult rahastatud noorteühingute puhul: vähemalt üks juhatuse liige peab olema juhtimise või noorsootöö kompetentsidega.

Ettepanekuga nõustusid täielikult kõik tööühma liikmed, välja arvatud EOK, kes jäi seisukoha esitamisest kõrvale.

Noortega töötamise miinimumtingimused

Abitöötaja rolli defineerimise ja sellele nõuete seadmise asemel otsustas tööühm lihtsustamiseks sõnastada noortega töötavate töötajate miinimumnõuded:

- Töötaja võib noortega tööd teha ilma kvalifikatsiooni omamata kui ta töötab kvalifitseeritud töötaja järelevalve ja juhendamise all.
- Nõue kehtib ka vabatahtlikele noorsootöös, huvihariduses ja huvitegevuses.
- Alaealiste töötajate puhul tuleb lähtuda töölepingu seaduse nõuetest, eraldiseisvaid nõudeid tööühm ei sea.

Tanja (TÜ): Kui abitöötajal on lühiajaline leping nt laagri/projekti või muu tegevuste korraldamiseks, siis miinimumnõuetest lähtumine on inimlik mõtlemine. Aga kui on tähtajatu leping või 1 aastane leping, siis võiks ikkagi abitöötaja proovida kutset 5 omada. Muidu jääb abitöötajana edaspidi ilma kvalifikatsiooninõudeta tööle.

Ettepanekuga nõustusid kõik tööühma esindajad.

Noorsootöötaja

Kvalifikatsiooninõue	Kõrgharidus ja tase 5 noorsootöötaja kutse
Lisatingimused ja nõuded, mis kehtivad, kuid on juba mujal täpsustatud	1. Eesti keele oskus (kutse) 2. Täisealine 3. Lastega töötamise piirangu puudumine 4. Seaduse jõustumisega kaasneb 4-6-aastane üleminekuperiood, mil nõuded on leebemad.
Kellele nõue kehtib?	Noorsootööstutuste töötajatele, kes korraldavad noortele tegevusi lähtudes noorsootöö põhimõtetest regulaarselt ja aastaringselt. Noorsootöötaja on tegevuse jooksul noortega otseses kontaktis ja vastutab noorte turvalisuse ja heaolu eest. Lisaks peaks samadel alustel nõue kehtima noorsootööd korraldavatele koolide ja huvikoolide huvijuhtidele/kogukonnajuhtidele. NB! Malevatele, laagritele ning rahvusvahelistele noortevahetustele on nõuded erinevad. <i>Noorsootööstutus – ministeeriumi hallatav riigiasutus, valla või linna ametiasutus, valla või linna ametiasutuse hallatav asutus, eraõiguslik juriidiline isik või eraõigusliku juriidilise isiku ettevõtte, mille põhitegevuseks on noorsootöö korraldamine.</i>

Arutelu:

- Arutati täpsemalt üleminekuperioodi ning arvati, et esialgne üleminekuperiood on liiga pikk. Jäädi töörühmas läbivalt ettepaneku juurde, et üleminek võiks toimuda 4-6 aasta jooksul. Täpsem nägemus üleminekuperioodi tingimustest sõnastatakse järgnevas töörühmas.
- Jätkuvalt olid töörühma liikmed kindlad, et üleminekuperiood on kindlasti vajalik, et KOVid jõuaksid endale vajalikud töötajad värvata või olemasolevaid töötajaid täiendusõppesse suunata. Tekkis arutelu selle üle, mida peaks kohalik omavalitsus

tegema juhul kui töötajat siiski ei suuda värvata ning kuidas KOV siis seisab dilemma ees, kas teenust mitte korraldada või teha seda vähem kvaliteetsemalt.

- Tanja (TÜ): Noorsootöö Rakenduskõrgharidus on 3 aastat, seega ülemineku perioodil suudaks KOV vajadusel suunata häid töötajaid erialast kõrgharidust või muu alternatiivset kõrgharidust omandama. Pigem on dilemma see, et erialase kõrgharidusega ja kutsega töötajad tahavad võrdväärset ja konkurentsivõimelist palka ja kui KOV ei saa seda maksta, siis otsivad noorsootöötajad tööd koolis.
- Esialgne täpsustus, kellele nõue kehtib, tekitab segadust ning tekkis arutelu kui täpselt defineerida, mis asutustes nõue kehtib. Lepiti kokku, et lähtutakse hetkel kehtivast noorsootöö seadusest ning seatakse nõuded noorsootöösutustele.
- Töörühma nägemusel peaks nõue kehtima ka huvijuhtidele ja kogukonnajuhtidele, kes samuti noorsootööd koolides või huvikoolides korraldavad.
 - Selles osas on haridusvaldkonnas eraldi arutelud, millised peaksid huvijuhi kvalifikatsiooninõuded olema, sh Diana (EKJÜ) sõnul võiks kaaluda huvijuhtidele tase 6 nõuet.
 - Vajalik on täpsustada, kuidas saaks ühtsetel alustel hõlmata ka huvijuhte nõude alla.
 - Tanja (TÜ): On koole, kus ametikoht ongi kooli noorsootöötaja. Ehk nõuded huvijuhi koolides võiksid olla ikka samad: kõrgharidus ja noorsootöötaja tase 5 või isegi 6, sest huvijuht igapäevaselt tegeleb noortega ja mitteformaalõppe organiseerimisega, lisaks ka juhtimise ülesannetega.

Seisukohad ettepanekule:

- **Jääb kõrvale:** Indrek (EOK)
- **Nõustub reservatsioonidega:** Kadi (EANK), kellele on oluline, et oleks võimalik asuda eritingimustel tööle noorsootöötajana ka ilma kvalifikatsioonita. Irma (ELVL), kes näeb, et noorsootöötajana võib alustada ka kutse tase 5 ja keskharidusega.
- **Nõustuvad täielikult:** kõik ülejäänud esindajad.

Projektipõhise noorsootöö nõuded: laagrid, malevad, rahvusvahelised noortevahetused

Kvalifikatsiooninõue	Tase 5 laagrikasvataja osakutse
Lisatingimused ja nõuded, mis kehtivad, kuid on juba mujal täpsustatud	1. Eesti keele oskus (kutse) 2. Täisealine 3. Lastega töötamise piirangu puudumine 4. Seaduse jõustumisega kaasneb vähemalt 4-6-aastane üleminekuperiood, mil nõuded on leebemad.
Kellele nõue kehtib?	Laagrite, malevate ja rahvusvaheliste noortevahetuste läbiviijatele

Lisaks on ettepaneku osas oluline:

- Seadusandluses defineeritakse selgelt projektipõhine noorsootöö ning selle erinevad vormid: laagrid, malevad ja rahvusvahelised noortevahetused.
- Laagrikasvataja osakutse standardit tuleb täiendada, et laiendada kutsega töötavate töötajate profili.
- Keelekompetentsid on olulised, kuid vastavalt tegevusele võivad vajalikud keeleoskused erinevad olla - näiteks rahvusvaheliste noortevahetusel on oluline inglise keel, aga lõimumise eesmärgil korraldatud tegevusteks on oluline, et tegevustes osataks toetada noori nende enda emakeeles. Töörühm näeb, et keelekompetentside võiksid samuti kutsestandardis vastavalt täpsustuda.
- Tanja (TÜ) ja Irma (ELVL) pakub võimalusel üleminekuperioodi siin lühendada 2-3 aasta peale.

Seisukohad ettepanekule:

- **Jääb kõrvale:** Regina ja Meeli (HUV)
- **Nõustub reservatsioonidega:** EOK: Jah, kui treenerite ja spordiklubide jaoks olemasolevate laagrite nõuetega midagi ei muutu. Irma (ELVL): Nõustun reservatsiooniga: osakutse omandamine on kiire ja ei võta ega, seega pole vaja ka nii pikka üleminekuaega kehtestada.
- **Nõustused täielikult** ülejäänud esindajad.

Nõuded KOV ametnikele

Kvalifikatsiooni-nõue	Kõrgharidus ja valdkonna/valdkondade korraldamiseks vajalikud pädevused* * Pädevused defineerib ja hindab tööandja (KOV)
Lisatingimused ja nõuded, mis kehtivad, kuid on juba mujal täpsustatud	• Avaliku teenistuse seaduses § 14 ja § 15 seatud nõuded. • Seaduse jõustumisega kaasneb 4-6-aastane üleminekuperiood, mil nõuded on leebemad.
Kellele nõue kehtib?	Kehtib KOV ametnikele, kelle ametiülesannetes on noorsootöö, huvihariduse ja/või huvitegevuse korraldamine KOVis

Arutati, kas peaks kohe alternatiivi sõnastama, mis on nõuete osas leebem.

- Pigem oli nõuded liialt piiravad kui oli kaalul kindel kutsenõue või spetsiifiline haridus, praegune variant on nii KOV ametnike andmete järgi saavutatav kui ka jätab piisavalt vabadust KOVidel ametikohti paindlikult määrata.
- Katrin (ELVL): Samuti on avaliku teenistuse seadus miinimumnõuded seadnud ning tagab, et et KOV valib parima kandidaadi konkursil kandideerijatest.

Seisukohad

Jääb kõrvale: EOK

Nõustub reservatsioonidega: Katrin (ELVL) Jah, kui KOV ise korraldab kõige pädevama ametniku valimise ning nõue ATS ja KOKSiga vastuolus ei ole. Tanja (TÜ): Nõus, kuid üleminekuperiood võiks olla lühem.

Nõustub täielikult: Teised töörühma esindajad

Asutuste juhtide nõuded

- Asutuste juhtide puhul on ettepanekuid täpsustanud, et seada nõudeid kindlalt defineeritud asutustele ning nendes kindlale rollile nagu **direktor**. Eraühingul võivad olla juhatuse liikmed ja tegevjuhid, kuid kui ta ei ole määratud direktoriks või ei tegutse otsekontaktis noortega, ei kehti talle nõudeid.
- Direktori roll on määratud juba praegu huvikooli seadusega. Lisaks on erakooli seaduses, mille alusel tegutsevad erahuvikoolid, nõutud, et direktorid vastaksid kvalifikatsiooninõuetele.
- Noorsootööasutustele seadustes sellist rolli määratud ei ole, kuid analoogse nõude seadmiseks peaks defineerima noorsootööasutuse juhi rolli seadusandluses.

Huvikooli direktori nõuded

Kvalifikatsiooni-nõuded	Kõrgharidus, juhtimiskompetentsid
Asutus ja kellele kehtib	Huvikooli direktorile (nii era- kui munitsipaalasutustes)
Lisatingimused ja nõuded, mis on seatud muude tingimustega	1. Eesti keele nõue 2. Lastega töötamise piirangu puudumine 3. Kvalifikatsiooninõuetele mittevastava juhi saab palgata ajutise lepinguga. Maksimaalne lubatud ajutise leping pikkus on 3 aastat. 4. Kui direktor õpetab noori, kehtivad talle ka vastavalt huvikooli õpetaja või huvitegevuse juhendaja kvalifikatsiooninõuded. 5. Direktor ei pea olema samal ajal eraühingu juht. Kui eraühingu juht ei ole direktor ega noortega töötaja siis talle nõuded ei kohaldu. 6. Seaduse jõustumisega kaasneb 4-6-aastane üleminekuperiood, mil nõuded on leebemad.

Seisukohad ettepaneku osas:

- **Nõustub reservatsioonidega**
 - EOK nõustub tingimusel, et spordiklubidel kaob tulumaksusoodustuseks vajadus end huvikoolina registreerida.
 - Tanja (TLÜ): Nõus, kuid kaaluda lühemat üleminekuperioodi.

- **Nõustuvad täielikult** kõik ülejäänud tööühma liikmed.

Noorsootööasutuse juhtide nõuded

Kvalifikatsiooni-nõuded	Noorsootöötaja kutse tase 6 (haridustaseme nõue juba sees)
Asutus ja kellele kehtib	Noorsootööasutuse juhile. Juhi rolli peab noorsootöö seaduses defineerima sarnaselt huvikooli direktori rollile.
Lisatingimused ja nõuded, mis on seatud muude tingimustega	1. Kõrgharidus (seatud kutsenõudega) 2. Eesti keele nõue 3. Lastega töötamise piirangu puudumine 4. Kvalifikatsioonita saab töötada juht ajutise lepinguga maksimum 3 aastat 5. Seaduse jõustumisega kaasneb 4-6-aastane üleminekuperiood, mil nõuded on leebemad.

- Esialgne ettepanek seadis nõuded noortekeskuse juhile. Kuid kuna NTS-is on juba defineeritud noorsootööasutus, lepidi kokku, et nõue peaks kehtima juba defineeritud asutuse vormile.
- Birgit Lukk (ENK): On huvikoole, kelle juhtimise all on ka noortekeskus - kas nemad peavad siis noorsootöötaja kutse tase 6 taotlema? Arutati, et jah. Kui juba huvikooli juhina juba toimetad, siis noorsootöötaja kompetentside omandamine ja kutse taotlemine peaks olema üsna lihtne.

Seisukohad:

- **Jääb kõrvale:** EOK
- **Nõustub reservatsioonidega:**
 - Kadi (EANK) ja Tanja (TLÜ) nõustub reservatsiooniga: EANK peab oluliseks, et nõue ei oleks konkreetselt vaid noortekeskuste juhtidele, vaid hõlmaks kõiki asutusi, kes noorsootööd korraldavad.

- Irma (ELVL): Nõustub reservatsiooniga, et arutada ja kaaluda veel lühemat üleminekuperioodi.
- **Nõustuvad täielikult** kõik ülejäänud töörühma liikmed.

Juhtide ajutised lepingud

Arutati, kas tuleks võimaldada sõlmida juhtidega, kes kvalifikatsioonile ei vasta, ajutisi lepinguid.

- Ettepanekut pooldati, eeldusega et ajaraami eesmärk on juhil omandada vastavad kompetentsid ja haridustase.
- Lepiti kokku, et 3 aastat on mõistlik maksimaalne pikkus, mis perioodiks ajutise lepingu võib sõlmida.
- Sealhulgas sobib, et töötajaga võib teha äärmisel juhul peale kolmeaastat lepingut veel maksimaalselt 2-aastase ajutise lepingu juhaks kui juht tegeleb kvalifikatsiooni omandamisega, kuid vajab lisaaega. Töölepingu seadusest lähtuvalt üle 5 aasta ajutist lepingut ei saa pikendada.
- Töötajate ajutiste lepingute küsimust käsitletakse eraldi.

Seisukohad:

- **Nõustub reservatsioonidega:** Kadi (EANK) märgib, et näeb ajutiste lepingutega nõuetest kõrvale hiilida, Irma (ELVL) ning Tanja (TLÜ) nõustub Kadi mäkega, et mõni juht jääbki lõpetama oma haridust, kui liiga pikalt aega anda. Indrek (EOK) nõustub eeldusega, et juhtide üldnõude reservatsioonidega arvestatakse.
- **Nõustuvad täielikult:** kõik ülejäänud töörühma liikmed.

Huvitegevuse juhendaja nõuded

Huvitegevuse juhendaja nõude osas kaaluti viimases töörühmas konkreetsemaid ja rangemaid nõudeid (nt kutse tase 5). Samuti pakuti välja, et huvitegevuse juhendajale võib mahupõhiselt nõudeid seada, et võimaldada paindlikkust juhendajatega, kes oma põhitöö kõrvalt juhendavad huviringe, kuid nõuded oleksid rangemad neile, kes igapäevaselt tegelevad huviringide korraldamisega. Selge sihtrühmade tagasiside on, et huvitegevus peab jääma kättesaadavaks ja paindlikuks huviga tegelemise vormiks.

- Huvitegevuse mõiste on valdkonnas mitmeti mõistetav ning paljudele pole selge, milline on vahe huvitegevuse ja huviringi vahel. Töörühm nõustub, et huvihariduse seadus peaks selgelt defineerima need mõisted ning seadma selged kriteeriumid, mis on huvitegevus/huviring võrreldes huviharidusega, et huviharidust ei nimetataks huvitegevuseks selleks, et nõuetest mööda minna. Nõuded saavad toimida ainult sellel tingimusel.
- Erialgses ettepanekus tekitas Dianale (EKJÜ) küsimust nõue EHISes huviring registreerida, mis näib koolidele ebarealistlik. Hetkel võeti see punkt nõude kirjeldusest maha, sest see seondub rohkem laiemalt huvihariduse seaduse VTKga, mille aruteludega tegeleb HTM eraldi.
- Arutati mahupõhiste nõuete rakendamist.
 - Regina (HUV): mahupõhine eristamine teeb olukorra keerulisemaks
 - Kadi (EANK): huvitegevus on nii lai, kuidas näiteks kalastaja tõendab, et tal on kalanduse huviringiks kompetentsid olemas. Samuti tekib noortekeskustel küsimus, kas näiteks ringidele, kus vanemad tulevad oma hobi tutvustama, kehtiksid ka nõuded.
 - Arutati, et viimane näide pigem ei ole huvitegevus ning selliseid tegevusi ei peaks reguleerima.
 - Indrek (EOK) tõi välja, et kui juhile seada nõuded, võime usaldada, et juht on pädev värbama juhendajaid, kes tagavad turvalisuse ja kvaliteedi.
- Selleks, et hoida suurt paindlikkust valdkonnas, siis lepiti kokku, et mahupõhiseid nõudeid mitte sead, vaid sõnastada nõuded leebemalt (tõendatud huviala juhendamiseks vajalikud kompetentsid). See annab täpsustada tööandja vastutuse selle kvaliteedi tagamiseks.
 - Lisanõuded, mis põhinõudega kaasneksid (keelenõue, täisiga, keskharidus) on juba areng.
- Küsimus tekkis riiklike toetuste saamise puhul kõrgemate nõuete seadmiseks. Kadi (EANK) väljendas muret, et noortekeskused jäävad toetuste puhul siis välja. Airi (HTM) märkis samuti, et see võib panna liigsed piirangud peale kui lisada see ettepanekusse. Otsustasime ära võtta.

Lõplik ettepanek huvitegevuse juhendaja nõuetele:

Kvalifikatsiooni-nõude variandid	Tööandja tagab, et juhendajal on vajalikud kompetentsid huviringi läbiviimiseks.
Lisatingimused ja nõuded	1. Eesti keele nõue 2. Täisealine 3. Keskkharidus (sh kutsekeskharidus) 4. Lastega töötamise piirangu puudumine 5. Uues seaduses on selgelt defineeritud huvitegevus, huviring ja selle kriteeriumid.
Kellele nõue kehtib?	Huvitegevuse (ehk huviringide) juhendajad koolides, huviasutustes, lasteaedades, noortekeskustes ja mujal.

Seisukohad:

- **Jääb kõrvale:** EOK
- **Nõustub reservatsioonidega:** EANKile on oluline, et ühekordsetele külalistele nõue ei kohaldu, Irma (ELVL) nõustub reservatsiooniga.
- **Nõustuvad täielikult** kõik ülejäänud töörühma liikmed.

Huvihariduse õpetaja nõuete kohaldumine treeneritele

Joanna (DDS) selgitas arutelu lähtekohta, et töörühmale on antud ülesanne seada kvalifikatsiooninõuded noortega töötavatele spetsialistidele noorte turvalisuse ja teenuste kvaliteedi arendamiseks. Sport tegutseb paljuki samadel põhimõtetel ja vormidel kui huviharidus, kuid spordivaldkonnas on tekkinud Eestis struktuurid ja süsteemid aastakümneid varem kui huvihariduses. Seetõttu on noorte sport toiminud iseseisvana spordiseaduse alusel. Spordiseaduses noortele sporditegevuse läbiviimiseks kohustuslikke nõudeid pole, küll aga ütleb seadus, et treeneriks võib nimetada ainult treenerikutset omav isik. Samuti toetatakse noorte treenerite professionaliseerumist ja kutse omamist läbi treenerite palgatoetuse. Seega on olemas toimivad süsteemid, mis nügivad treenereid kutset omandama ja spordiasutusi kvalifitseeritud töötajaid värbama. Teisalt aga kui seada

kohustuslikud nõuded noortele pakutavale huviharidusele, tekib ebavõrdne olukord, kus noorte turvalisuse nimel on nõuded huvihariduses, kuid mitte noorte spordis.

Seejärel tutvustas treenerite ja spordivaldkonna olukorda Indrek (EOK):

- Indrek tõi välja, et lisaks treeneri palgatoetusele on arenguid turvalisuse tagamise meetmetel: spordis tegutseb dopingu ja spordieetika sihtasutus, samuti keelavad alaliidud tegutseda kõikidel spordialadel treeneril, kes on spordieetikat rikkunud. Spordi eetikakoodeks on arendamisel.
- Treenerid läbivad juba tase 3 kutse omandamisel väärkohtlemise, esmaabi ja muid turvalisusega seonduvaid koolitusi.
- Kui ühtlustada, et treeneril peab individuaalseks juhendamiseks olema treeneri kutse tase 5, siis ei oleks hetkel võimalik piisavalt järelkasvu tekitada, et spordiga tegutsevaid noori juhendada. 4200st kutset omavast treenerist on 2000 treenrit tasemega 3 või 4. Ilma kutseta treenereid tegutseb umbes 1000-1500. Tase 5 jõudmiseks on vaja vähemalt kolm aastat valdkonnas tegutseda, mis spordi järelkasvu probleemide tõttu on suur väljakutse.
- Tuleb arvestada, et spordivaldkonnal oma süsteemid, oma seosed ja identiteedid. Selles vallas topeltreguleerimise tekitamine on üsna keeruline.
- Lisaks tuleb protsessis arvestada, et EOKs ja teisi sporti juhtivatel asutustel on juhtide muudatused, mistõttu on raske hetkel seisukohti moodustada.

Arutati kahte ettepanekut: kas spordivaldkond hetkel nõuetest täiesti kõrvale jätta või kompromissina või seada miinimumnõudeks treeneritele kutse tase 3.

- Airi (HTM) hinnangul peaks tõsiselt argumenteerima, kui spordivaldkond kõrvale jätta. Kuigi sport võib olla hästi reguleeritud, siis noortega töötavatele inimestele nõuete seadmine võiks siiski kaasa aidata, et olukord noorte jaoks veel turvalisemaks muutuks. Vaadates ka piisavalt suurt osakaalu sporditöötajatest, kellel ei ole treeneri vm kutset.
- Indrek läheb tänase teadmisega treenerite kutsekomisjoni, kus nemad spordiga edasi tegelevad. Juhtimise muutuste tõttu on raske hetkel anda EOK-l selget seisukohta.

TÖÖRÜHMA ETTEPANEK:

- Kui noorsootöös ja huvihariduses seatakse kohustuslikud kvalifikatsiooninõuded noortega töötamiseks, tuleks ka noori juhendavate treenerite miinimumnõudeks seada vähemalt tase 3 treeneri kutse.
- Arvestame, et sport reguleerib ennast eraldi ning arutelude käigus täpsustatakse, millises seaduses peaks nõude seadma.
- Indrek (EOK) on nõus minema arutama seda edasi EOK ja kutsekogukonnaga, et arutada spordivaldkonnas noorte turvalisuse suurendamist veelgi.

Seisukohad:

- Jäävad kõrvale Kadi (EANK), Tanja (TLÜ) ja Birgit (ENK)
- Kõik teised nõustuvad reservatsiooniga, et selle seisukoha ja lahenduse täpsustamiseks arutelu jätkub. Irma (ELVL) on nõus, et peaks tase 3 kohustus olema ka treeneritel, kuid võib kaaluda pikemat üleminekuaega.

Huvihariduse õpetaja nõuded

Joanna tutvustas ettepanekut ning vahepealseid diskussioone.

- Katrin (ELVL) soovitas täpsustada, et huvihariduse õpetajale kutset veel pole, kuid arvestatakse et see on hetkel loomisel läbi õpetaja kutsestandardi muutmise.
- Arutati, et kuidas tõendada kompetentse erialal, kus pole taseme- või kutseharidust ning tõdeti, et see oleks keeruline. Variant muidu oleks kutsestandard neil erialadel luua, kuid üldiselt liigub kutsesüsteem kutsete ühendamise suunas.
- Airi (HTM) teeb lihtsustamiseks ettepaneku, et erialased kompetententse peab tõendama tööandjale ning nende sobivust hindama tööandja. Kuigi võib tekkida valdkonnas küsimus, et kas on asutusel kompetentsust erialaseid pädevusi hinnata.
- Sellele vastuseks arutati, et kui juhtidele nõuded seatakse, siis siis võiks tööandjaid ja juhte piisavalt usaldada.

Pedagoogiliste kompetentside tõendamise variandid (peab tõendama ühel neil viisil)	Vajalikele pedagoogiliste kompetentsidele vastav tase 5 kutse (vähemalt): • huvihariduse õpetaja*, • treener, • tantsuspetsialist, • puhkpilliorkestri juht • koorijuht • noorsootöötaja • õpetaja kutse (alates tase 7st) * Huvihariduse õpetaja kutsestandard on hetkel loomisel	Pedagoogiliste pädevuste koolituse läbimine teatud mahus kokku vähemalt xx tundi, viimase 5 aasta jooksul väh x tundi <i>Täpsed mahud veel töörühm täpsustab</i>	Pedagoogiline kõrgharidus (vähemalt bakalaureus)
Erialaste kompetentsid tõendamine	Tööks vajalikud erialased kompetentsid. Kompetentse hindab tööandja.		
Haridustase	Vähemalt keskharidus		
Kellele nõue kehtib?	Huvihariduse õpetajale, kes viib iseseisvalt õppetööd läbi		
Lisatingimused ja nõuded	1. Eesti keele nõue (analoogselt haridusvaldkonna nõuetele) 2. Õpetaja on täisealine 3. Lastega töötamise piirangu puudumine 4. Seaduse jõustumisega kaasneb 4-6-aastane üleminekuperiood, mil nõuded on leebemad.		

Seisukohad:

- Jääb kõrvale: EOK
- Nõustuvad täielikult kõik ülejäänud töörühma liikmed

Arutati, kuidas esialgses ettepanekus esitada seda, et nõuetega peab kaasnema mõistlik üleminekuperiood. Arutati erinevaid sõnastusi ja aastate vahemikke. Otsustati, et mõistlik on

hetkel lisada, et ülemineku periood peaks olema 4-6 aastat. Täpsemaid vajalikke tingimusi täpsustatakse järgmisel töörühma kohtumisel.

KAASAMINE

Täna arutatud ettepanekud lähevad avalikuks tagasisidestamiseks. Tagasiside kogumise periood on terve veebruar ja märts. Enne tagasiside avalikustamist on töörühma liikmetel võimalik üle vaadata ettepanekute sõnastused.

Planeeritud tegevused:

- Citizen OS ja meili teel tagasiside andmise võimalused kirjalikult
- Suurem avalik kaasamisarutelu, mida korraldab Airi HTMi poolt
 - Töörühma liikmed on kutsutud, et maailmakohviku arutelulaudades abistada mõtete kirjapanemise ja küsimustele vastamisega.
 - Esialgne kuupäev 25. märts kattub olulise noortevaldkonna sündmusega
- Kaks digitaalset infokoosolekut märtsis
- Koolijuhtidega arutelu, mille aja leiab Diana.

Lisaks planeerime:

- ELVLiga KOV ametnikele arutelu
- ENK arutab noorsootöötajatega koos digitaalselt
- Meeli korraldab HUVE ringis tagasiside kooskõlastamise ringi
- Indrek viib arutelud EOKsse ning edasi ka treeneri kutsekomisjoni
- Kadiga arutame täpsemalt, mille osas EANK liikmeskonnaga arutelusid pidada, arvestades, et EANK on juba põhjalikke arutelusid teinud.

DD saadab töörühma liikmetele kaasamise ülekutse põhjad ning Airi saadab info infotundide ja kaasamisarutelu kohta. Töörühma liikmetelt ootame, et kaasamise infot jagataks sobivates infokanalites.